

KOULUTUSTA

Maakannan järjestämä maapolitiikan seminaarisarja

Maakanta järjestää maapolitiikan seminaarisarjan nyt viidennen kerran yhteistyössä Suomen Kuntaliiton ja ympäristöministeriön kanssa.

Viisipäiväisen kevätkaudelle 2008 ajoittuvan ohjelman aikana

osallistujat voivat ohjatusti laatia tai päivittää kuntansa maapolitiittista ohjelmaa. Päivien aikana keskustellaan ja käydään läpi mm. maankäytösopimuksia eri kunnissa sekä kehittämiskorvausta koskevia säännöksiä. Erityisesti painotetaan kuntaliitoksiin ja useamman kunnan maapolitiikkaan ja maankäytön yhteistyöhön

sisältyviä asioita.

Workshop-tyyppiseen seminaariin on osallistunut maapolitiikan asiantuntijoita jo yli neljästäkymmenestä kunnasta ja kaupungista. Osallistuneiden mielestä keskeistä antia on ollut yritys- ja kuntasektorilta olevien luennoitsijoiden tuomat erilaiset näkökulmat sekä osallistujien välinen tiedonvaihto.

Tapaamisajat sovitaan ohjelmaan osallistuvien kanssa. Pyydämme ilmoittamaan alustavan kiinnostuksenne osallistua seminaarisarjaan 21.12. mennessä.

Tervetuloa päivittämään viimeisimmät tiedot alan kehityksestä. Yhteystiedot: Maakanta Oy, Hannu Ridell, hannu.ridell@maakanta.fi, puh. (09) 8386 1550.

TAPAHTUMIA

Sulkakynästä hiiren -näyttely Tornionlaakson maakuntamuseossa

Näyttely kertoo suomalaisen maanmittauksen kehityksestä esineiden, valokuvien ja karttojen välityksellä. Näyttely perustuu Jyväskylässä sijaitsevan Maanmittausmuseon uuteen perusnäyttelyyn ja sitä on täydennetty Tornionlaakson astemittauksesta kertovalla osuudella, jonka on tuottanut Övertorneån kunta.

Karttanäyttely juhlistaa tänä syksynä valmistuvaa koko Suomen kattavaa Maastotietokantaa, johon Suomen kartat perustuvat. Maastotietokanta on kansallinen

tietovarasto, josta löytyy ajantasainen tieto luonnon muovaamasta ja rakennetusta maastosta. Maastotietokantaa kehittää ja ylläpitää Maanmittauslaitos.

Maanmittauksella on pitkä historia

Näyttely esittelee Suomen maanmittaustoiminnan keskeiset vaiheet. Valtiojohtoinen maanmittaus alkoi 1600-luvun alkupuolella, sillä karttojen tuotanto oli edellytys tehokkaan hallinnon ja verotuksen suunnitteluun. Maanmittauksen tuloksena valmistettiin tilus- ja kaupunkikarttoja, joiden avulla Suomi piirtyi entistä tarkemmin myös laajempiin maantieteellisiin karttoihin.

Näyttelyssä tulee esiin myös maanmittaustoiminnan tärkeä asema Suomessa toteutetuissa maa-reformeissa. Isojaon toimeenpano aloitettiin 1700-luvun puolivälissä, torpparit vapautettiin 1900-luvun alkupuolella ja viime sotien jälkeen maanmittarit olivat keskeisessä asemassa toteuttamassa siirtoväen asutustoimintaa.

Vesiväreistä huipputekniikkaan

Tilusmittauksen kehityksestä kertovat erilaiset mittapöydät,

diopteri- ja kiikariviivaimet, kulmarummut, kulmapeilit, prismat ja nykyaikaisemmat optiset laitteet. Maantieteellisissä mittauksissa käytetyistä laitteista näyttelyssä voi nähdä muun muassa vaaituskoneen, teodoliitin sekä tähtitieteellisiä mittausvälineitä.

Maanmittaustoimituksissa syntyneet kartat piirrettiin ja väritettiin käsityönä vielä 1970-luvulla. Tussi- ja vesivärien käyttö saivatkin vanhat toimituskartat toisinaan näyttämään hyvin maalauksellisilta.

Karttojen pinta-alat laskettiin poletilla, pinturilla tai planimetrillä ja mittakaavaa voitiin muuttaa siirtoharpilla tai pantografilla. Nykyisin kartta tehdään tietokoneella ja mittausvälineet perustuvat elektronis-optiseen tekniikkaan.

Maapallo ei olekaan pyöreä

Astemittaus on maapallon koon ja muodon selvittämiseksi tehty mittaus. Mittausketjun päätepiteiden välinen etäisyys maastossa määritetään kolmiomittauksella ja samojen pisteiden leveysasteiden ero tähtitieteellisellä paikanmäärittelyksellä. Näiden määritysten tuloksista lasketaan meridiaaniasteen kaaren pituus.

Tornionlaakso nousi oppineen

maailman tietoisuuteen Ranskan tiedeakatemian suorittama siellä astemittauksen vuosina 1736–37. Mittauksella voitiin todistaa maapallon olevan navoiltaan litistynyt.

De Maupertuis'n retkikunnan tulosten verifiointi houkutteli Suomeen myöhemminkin useita astemittausretkikuntia. Alatornion kirkon tornissa sijaitseva Struven ketjun peruskolmiopiste vuodelta 1842 kuuluu UNESCON maailma-perintökohteisiin.

Tornionlaakson astemittausta valottaa Övertorneån kunnan tuottama näyttely *Jordens form – apelsin eller citron* (Maan muoto – appelsiini vai sitruuna).

Yhteistyössä Maanmittauslaitoksen kanssa rakennettu *Sulkakynästä hiiren* -näyttely alkoi 18.9. ja päättyi 25.11.2007.

Maanmittausmuseo on Maanmittauslaitoksen hallinnoima museo, joka tallentaa ja esittelee Suomen maanmittaukseen liittyvää esineistöä ja aineistoa. Museokokoelma on Jyväskylässä Maanmittauslaitoksen arkiston yhteydessä.

Tiesitkö

- että Maankäytön web-sivustossa ovat luettavissa artikkelikohtaiset PDF-tiedostot kaikista vuoden 2000 jälkeen ilmestyneistä jutuista?
- että voit hakea artikkeleita esim. kirjoittajan, otsikon, avainsanan ja vapaan sanahaun perusteella?

Käy tutustumassa:

www.maankaytto.fi/arkisto/sisallysluettelot.php